

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**Кафедра гігієни тварин і харчових продуктів
імені професора А.К. Скороходька**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету ветеринарної медицини
Микола ЦВІЛХОВСЬКИЙ
05» 06 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри гігієни тварин
і харчових продуктів
імені професора А.К. Скороходька
Протокол № 13 від 30 травня 2024 р.
Завідувач кафедри
В'ячеслав СОЛОМОН

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Ветеринарна медицина»
Наталія ГРУШАНСЬКА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
з дисципліни «ГІГІЄНА ТВАРИН»**

Спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина»
Освітня програма «Ветеринарна медицина»
Факультет ветеринарної медицини

Розробники: Микола Захаренко, професор, д.б.н.; Дмитро Засєкін, професор,
д.вет.н.; Василь Поляковський., доцент, к.вет.н.; Роман Димко Р.О., доцент,
к.вет.н.

Київ – 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**Кафедра гігієни тварин і харчових продуктів
імені професора А.К. Скороходька**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету ветеринарної медицини

_____ Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ

« ____ » _____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри гігієни тварин
і харчових продуктів

імені професора А.К. Скороходька

Протокол № 13 від 30 травня 2024 р.

Завідувач кафедри

_____ В'ячеслав СОЛОМОН

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Ветеринарна медицина»

_____ Наталія ГРУШАНСЬКА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
з дисципліни «ГІГІЄНА ТВАРИН»**

Спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина»

Освітня програма «Ветеринарна медицина»

Факультет ветеринарної медицини

Розробники: Микола Захаренко, професор, д.б.н.; Дмитро Засєкін, професор,
д.вет.н.; Василь Поляковський., доцент, к.вет.н.; Роман Димко Р.О., доцент,
к.вет.н.

Київ – 2024 р.

Мета – закріпити у студентів отримані знання на лекційних і лабораторних заняттях з основ сучасної зоогігієнічної науки і практики для спроможності проведення в умовах господарства комплексу ветеринарно-санітарних заходів, спрямованих на збереження здоров'я, підвищення продуктивності тварин та якості і безпечності тваринницької продукції.

Завдання – опанувати сучасні підходи та практичні навички з метою впровадження в практику тваринництва сучасних технологій утримання, експлуатації тварин, а також їх оздоровлення (моціон, загартування, інсоляція тощо).

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК): Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності (СК): Здатність розробляти проекти нормативної документації з використанням чинної законодавчої бази та довідкових матеріалів.

Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

Програмні результати навчання (ПРН): Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.

Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

Організувати процес утилізації відходів та забезпечувати екологічну чистоту виробництва.

Бази практики: 1. Голосіївська навчально-науково-виробнича лабораторія бджільництва кафедри бджільництва Національного університету біоресурсів і природокористування України; 2. Філія «Антонов-агро» ДП «Антонов»; 3. Навчальна лабораторія технології виробництва м'яса птиці кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві Національного університету біоресурсів і природокористування України; 4. Навчально-науково-виробнича лабораторія Конярства кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві Національного університету біоресурсів і природокористування України; 5. Навчально-наукова лабораторія гігієни

тварин кафедри гігієни тварин і харчових продуктів Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Організація проведення практики

Проведення навчальної практики базується на розробленій співробітниками кафедри робочої програми, яка затверджена на засіданні кафедри (протокол № 13 від 30 травня 2024 року). Перший робочий день практики розпочинається проведенням техніки безпеки при проходженні навчальної практики та документується у спеціально передбаченому журналі, а далі – згідно орієнтовного тематичного плану.

Зміст практики

Ознайомитись з веденням санітарно-гігієнічних заходів у бджільництві, свинарстві, птахівництві та конярстві в умовах діючих господарств і передових наукових лабораторіях НУБіП України.

Таблиця 1

Орієнтовний тематичний план

Назва теми	Кількість годин		
	Всього	із них	
		аудиторні	самостійна робота
Тема 1. Нормативні документи, що регламентують санітарно-гігієнічні вимоги до ведення бджільництва	5	3	2
Тема 2. Нормативні документи, що регламентують санітарно-гігієнічні вимоги до ведення свинарства	5	3	2
Тема 3. Нормативні документи, що регламентують санітарно-гігієнічні вимоги до ведення конярства	5	3	2
Тема 4. Нормативні документи, що регламентують санітарно-гігієнічні вимоги до ведення птахівництва	5	3	2
Захист звіту. Здача заліку	5	2	3
Всього	25	14	11

Індивідуальні завдання

Методичні рекомендації

- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти;
- програма навчальної практики навчальної дисципліни.

Вимоги до написання звіту

Щоденно, після проведення практики студенти оформляють звіт про проходження практики у робочому зошиті чи електронному варіанті у програмі Word. У звіті зазначається:

- місце проведення практики (включаючи юридичну адресу);
- об'єкт обстеження;
- умови утримання тварин;
- відповідність проведення санітарно-гігієнічних заходів у даному господарстві вимогам ВНТП та чинним нормативним актам України;
- зауваження та побажання щодо покращення ведення тваринництва;
- висновок про проходження практики;
- дата та підпис практиканта.

Форми та методи контролю

- захист звіту;
- залік.

Рекомендовані джерела інформації

1. Гігієна тварин /М.В.Демчук, М.В.Чорний, М.П.Високос, М.О.Захаренко. К.: Еспада, 2005. 384 с.
2. Гігієна та особливості транспортування тварин і продукції тваринництва. / В.М. Поліщук, Д.А. Засєкін, Т.О. Білько, В.М. Поляковський, В.В. Соломон. К.: Центр учбової літератури. 2020. 520 с.
3. Системи утримання тварин. Навчальний посібник / Захаренко М.О., Поляковський В.М., Шевченко Л.В., Михальська В.М., Малюга Л.В., Засєкін Д.А., Соломон В.В. Київ. Видавництво «Центр учбової літератури». 2016. 424 с.
4. Спеціальна гігієна тварин. Навчальний посібник / Поляковський В.М., Чепіль Л.В. Київ. ТОВ «Центр поліграфії» КОМПРИНТ». 2017. 568 с.
5. Утримання і гігієна тварин. Утримання птиці. Частина І. Навчальний посібник / Сахацький М.І., Ібатуллін І.І., Поляковський В.М., Михальська В.М., Кривенок М.Я., Чепіль Л.В. Київ. ФОП Ямчинський О., 2020. 330 с.

6. Утримання і гігієна тварин. Утримання птиці. Частина II. Навчальний посібник / Сахацький М.І., Ібатуллін І.І., Поляковський В.М., Михальська В.М., Кривенок М.Я., Чепіль Л.В. Київ. ФОП Ямчинський О., 2020. 392 с.
7. Гігієна тварин. Методичний посібник для студентів факультету ветеринарної медицини / Захаренко М.О., Засекін Д.А., Шевченко Л.В., Поляковський В.М., Михальська В.М., Соломон В.В., Димко Р.О. Київ. ФОП Ямчинський О., 2023. 240 с.
8. Засекін Д.А. Санітарні норми для тваринницьких та переробних підприємств України. Навчальний посібник. Д.А. Засекін, В.М. Поляковський, В.В. Соломон. К.: Центр учбової літератури. 2015. 400 с.
9. Утримання і гігієна тварин. Утримання овець і кіз. Навчальний посібник. Частина III/ Захаренко М.О., Ібатуллін І.І., Поляковський В.М., Михальська В.М., Кривенок М.Я., Чепіль Л.В. Київ. ФОП Ямчинський О.В., 2021. 457 с.
10. Утримання і гігієна тварин. Утримання свиней. Навчальний посібник. Частина IV. / Захаренко М.О., Поляковський В.М., Чепіль Л.В., Михальська В.М., Шевченко Л.В., Курбатова І.М. Київ. ФОП Ямчинський О.В., 2021. 457 с.
11. Гігієна та санітарія переробних підприємств. Навчальний посібник. Д.А. Засекін, О.С. Яремчук, Н.І. Кос'янчук, М.Д. Кучерук, Н.М. Слободянюк. Вінниця. ВНАУ. 2018. 348 с.
12. Ветеринарна гігієна та санітарія (запитання і відповіді). Д.А. Засекін, Н.І. Кос'янчук, В.В. Соломон, М.Д. Кучерук. К.: Видавництво ПП «Дірект Лайн». 2015.